

JAARPLAN

HET FLEVO-LANDSCHAP

— 2022 —

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inleiding	5
1 Kaderstelling en kwaliteitsborging	8
2 Terreinbeheer	10
3 Natuurbeleving	15
4 Ontwikkelingen en initiatieven	17
5 Samenwerking en draagvlak	19
6 Aansturing en ondersteuning	22

Colofon

Fotografie:

Ernst Dirksen (cover, p2, p4, p8)
Jasper Pluim (p7, p14, p15, p19, p21, p24)
Rolf Hendriks (p12)
Randy van Domselaar (p13)
Freddy Schinkel (p17)
Gert Schutte (p22)

Redactie:

Het Flevo-landschap

Opmaak:

Het Flevo-landschap

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2022 van Het Flevo-landschap. Hiermee wordt invulling gegeven aan het derde jaar van ons beleidsplan 2020-2023: Veerkrachtige natuur dichtbij.

Het zijn bijzondere tijden, waarin voor de samenleving als geheel vele uitdagingen manifest en urgent zijn. Uitdagingen ook met grote raakvlakken naar natuur en landschap. De klimaatveranderingen zijn geen theorie meer, maar dringen zich wereldwijd fysiek op, ook in Nederland. Het besef dat we op korte termijn stevig moeten bijsturen is doorgedrongen.

De biodiversiteit is de afgelopen decennia drastisch afgenomen en dat heeft ook negatieve invloed op onze landbouw. Het belang van een gezonde bodem, inclusief de bijbehorende bodemecologie, krijgt gelukkig steeds meer de aandacht die het verdient. De stikstofcrisis legt een enorme druk op de kwaliteit van de natuur, ook in Flevoland, en is inmiddels zo ernstig, dat allerlei ontwikkelingen in de knel komen. Al deze uitdagingen staan niet op zichzelf, maar hebben met elkaar te maken. Ze vragen een integrale benadering en stevige maatregelen om tot een wezenlijke kentering te komen. En dat in een tijd dat corona zich als nieuw fenomeen gemeld heeft. Sinds 2020 heeft dit virus onze samenleving stevig in de greep. De economische, culturele en sociale impact is groot en brengt grote spanningen met zich mee. Een positieve bijwerking hiervan is dat bewoners de natuur in hun directe woonomgeving veel meer zijn gaan waarderen en dat merken wij dagelijks.

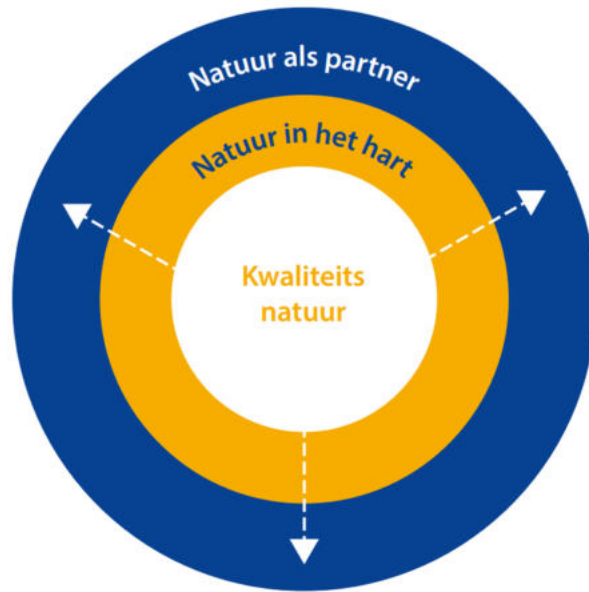
Je zou kunnen zeggen dat in vele opzichten de natuur het slachtoffer is van deze ontwikkelingen. Wij kiezen er echter voor om natuur en landschap vooral te benaderen als een deel van de oplossing. Dat komt ook tot uitdrukking in de drie pijlers van ons beleidsplan.

Als basis werken wij aan een goede kwaliteit van onze natuur, die robuust en verbonden is en tegen een stootje kan. De tweede pijler richt zich op natuur in het hart en de betrokkenheid van een breed publiek en ook het bedrijfsleven. In de derde pijler, Natuur als partner, zoeken wij de samenwerking om de biodiversiteit te vergroten en oplossingen te zoeken voor bijvoorbeeld de klimaatveranderingen. In dit jaarplan vindt u de uitwerking daarvan voor het komende jaar. Dat wij aan deze uitdagingen kunnen werken, danken we aan de brede steun die wij krijgen. Met name wil ik de Provincie Flevoland en de Nationale Postcode Loterij bedanken voor hun structurele en grote financiële bijdragen en de goede samenwerking die wij onderling hebben. Ook wil ik onze vele begunstigers en vrijwilligers bedanken voor hun inzet en het vertrouwen dat zij ons geven in het dagelijks werken aan het nog mooier maken van Flevoland!

Ben Huisman
Directeur-bestuurder

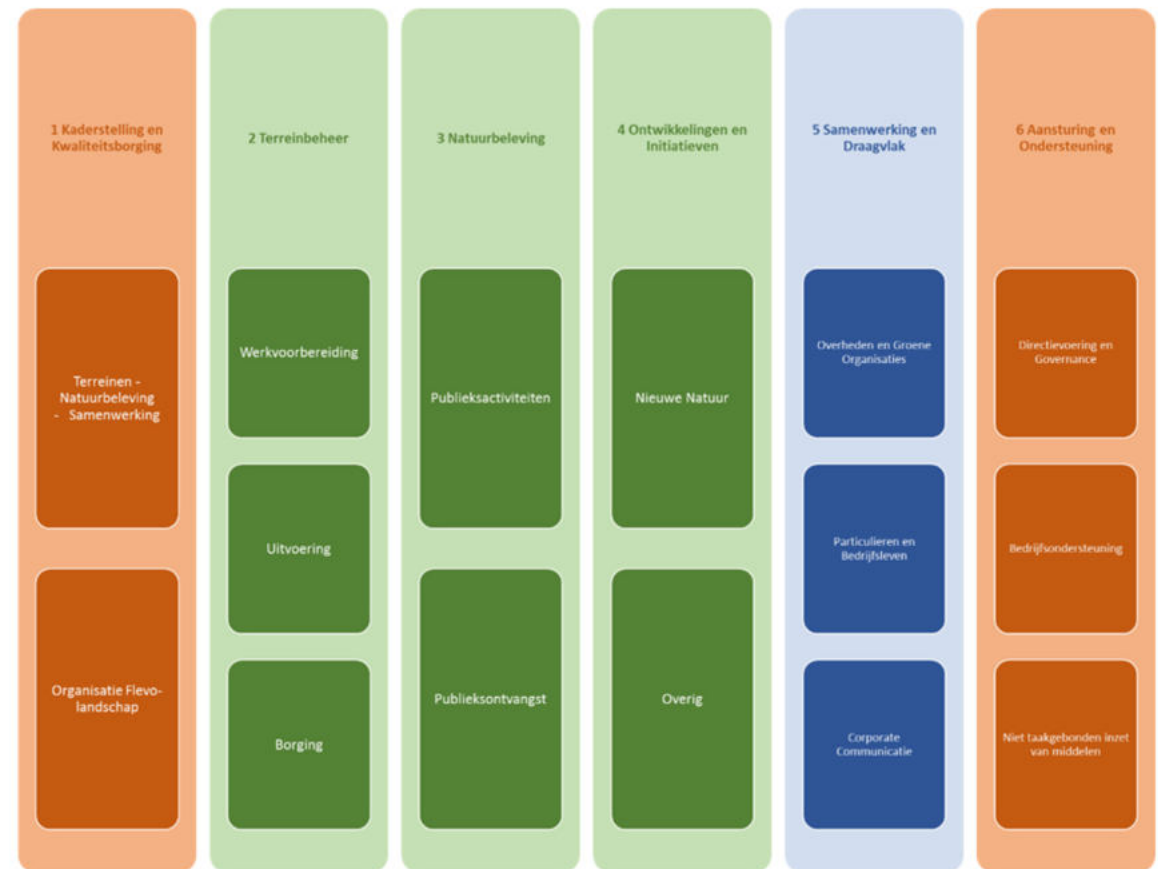
Inleiding

Onze missie luidt “Wij behouden, beschermen en beheren natuurgebieden, landschappen en cultureel erfgoed in Flevoland”. Onder het motto **Veerkrachtige Natuur Dichtbij** hebben wij in het beleidsplan 2020-2023 onze inhoudelijke ambities verwoord. De drie pijlers **Kwaliteitsnatuur**, **Natuur in het hart** en **Natuur als Partner** bepalen onze koers en kennen elk drie beleidsdoelen.

We hebben ons werk verdeeld in zes hoofdtaken, zoals aangegeven in onderstaand schema. De kern wordt gevormd door het Terreinbeheer en -het faciliteren van- Natuurbeleving. Hiervoor wordt ook het leeuwendeel van de middelen en inzet aangewend. Daar voegen we ook nieuwe zaken aan toe; Ontwikkelingen en Initiatieven.

Het Flevo-landschap staat midden in de maatschappij en werkt heel bewust aan Samenwerking en Draagvlak. Voor al deze werkzaamheden weten we heel precies waarom we wat willen en moeten en hoe we ons werk doen (Kaderstelling) en wat we bereiken (Kwaliteitsborging). Om dit te kunnen realiseren is adequate Aansturing en Ondersteuning noodzakelijk. De samenhang tussen taken en beleidsdoelen is in de tabel aangegeven.

Schema: Hoofd- en deeltaken werkzaamheden Het Flevo-landschap

Tabel: Samenhang beleidsdoelen en hoofdtaken

Pijlers met beleidsdoelen	Indicator	Hoofdtak
PIJLER 1 Kwaliteitsnatuur		
1.1 Versterken ecologische kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> a. Heldere visie en duidelijk beleid in een bosvisie en een graslandvisie. Goed doorlopen proces en draagvlak. b. Vier nieuwe initiatieven 'meer ecologische kwaliteit bereiken'; in de vorm van een project, (financiële) afspraken en of samenwerkingsverband. 	1 en 4
1.2 Realiseren nieuwe natuur	<ul style="list-style-type: none"> a. Realisatie projecten Nieuwe Natuur: Urkerveld, Gouden Randen Pampushout, Noorderwold-Eemvallei en Schokland. b. Verzilveren kansen aanvullingen bestaande terreinen. 	4
1.3 Optimaliseren beheer	<ul style="list-style-type: none"> a. Concrete leer- en ontwikkelstappen in beheercyclus van Flevo-landschap. b. Adequate inregeling van toezicht in de terreinen van Flevo-landschap. c. Plan van aanpak duurzame bedrijfsvoering Flevo-landschap + vier nieuwe initiatieven. 	2
PIJLER 2 Natuur in het hart		
2.1 Visie en beleid natuurbeleving	Richtinggevende visie en helder beleid op het gebied van Natuurbeleving, bestaande uit drie onderdelen: Natuurbelevingsplan, Recreatiebeleid en Plan Toekomstbestendige Bezoekerscentra.	1
2.2 Programmeren natuurbeleving	Natuur in het hart van mensen krijgen door ontwikkeling van aanbod voor de bezoekers, waarbij we denken vanuit onze belangrijkste gebruikers.	3
2.3 Natuur samen mogelijk maken	<ul style="list-style-type: none"> a. Het behouden van huidige en het werven van nieuwe begunstigers en het vergroten van de sponsorbijdrage vanuit het bedrijfsleven. b. Inzet op actieve werving van vrijwilligers voor projecten en meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de vrijwilligersteams. c. Vier nieuwe initiatieven 'sámen doen'; in de vorm van een project, (financiële) afspraken en of samenwerkingsverband. 	5
PIJLER 3 Natuur als partner		
3.1 Biodiversiteit in samenhang	Bijdragen Flevo-landschap aan beeldvorming en initiatieven in onze provincie ter bevordering van de biodiversiteit.	5
3.2 Robuuste groene leefomgeving	Actieve lobby voor een groene provincie door het organiseren van bijeenkomsten en groene overleggen. En vinger aan de pols houden.	5
3.3 Klimaatadaptatie en bodemdaling	Bijdragen Het Flevo-landschap aan beeldvorming en initiatieven in onze provincie in het oplossen van de maatschappelijke uitdagingen klimaatadaptatie en bodemdaling.	5

De indeling in hoofdtaken bepaalt de opbouw van ons jaarplan, begroting, jaarverslag en jaarrekening en past binnen de verantwoordingseisen van het CBF (Toezichthouder goede doelen) en de Provincie Flevoland. In voorliggend jaarplan is per hoofdtak samengevat wat Het Flevo-landschap in het jaar 2022 gaat doen. Onder de zogenaamde Prestatie 2022 zijn de betreffende activiteiten en resultaten beschreven die we gaan uitvoeren respectievelijk neerzetten. Een groot deel van onze werkzaamheden brengen we tot stand in samenwerkingsverbanden en nauwe afstemming met een groot aantal partijen en organisaties. De financiële vertaling van het jaarplan is opgenomen in de begroting 2022.

Het jaarplan is bedoeld voor de organisatie zelf, primair de bedrijfsorganisatie en de Raad van Toezicht. Daarnaast voor partijen die subsidies verstrekken, primair de provincie Flevoland. En voor partijen die de keurmerken verstrekken, het Centraal Bureau Fondsenwerving en de Stichting Certificering SNL.

1 Kaderstelling en kwaliteitsborging

Om ons werk goed en planmatig te kunnen doen, zorgen we ervoor dat onze kaders toereikend en up to date zijn. Ze ademen onze eigen ambities uit en spelen in op de maatschappelijke ontwikkelingen. Wij hebben een eigen visie op natuurbeheer, natuurbeleving, landschap en cultuurhistorie. Voor elk natuurgebied is er een gebied specifiek beheerplan. We ontwikkelen ook generieke beheerlijnen. Verder werken we binnen kaders die bepaald worden door wet- en regelgeving en afspraken met derden, zoals bijvoorbeeld het provinciaal natuur-beheerplan. Bij planmatig werken hoort ook het monitoren van de resultaten, in het bijzonder van onze natuurkwaliteit en de natuurbeleving (effecten meten).

te besteden aan doelstelling	realisatie 2020	begroting 2021	begroting 2022
1 Kaderstelling en kwaliteitsborging	415.132	738.891	582.695

** de fluctuaties in de begrotingsjaren worden bepaald door verschillen in benodigde kaders en eenmalige uitgaven voor bijvoorbeeld CMSi (=beheerpakket op basis van geo-informatie).*

Prestatie 2022:	Activiteiten en resultaten
Kaders terreinen - natuurbeleving-samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • In 2022 wordt de tussenbalans voor het lopende beleidsplan opgemaakt. • We vervolgen onze actie om bestaand beleid en vastgestelde kaders voor onze corebusiness Terreinbeheer en Natuurbeleving goed te ontsluiten met de nieuwe ICT-mogelijkheden. Impliciete kaders maken we expliciet. Het resultaat is een digitaal handboek Het Flevo-landschap. We besteden nadrukkelijk aandacht aan bosbeheer en biodiversiteitsherstel. • Wij hebben voor al onze natuurgebieden een eigen beheerplan. Die worden eens in de zes jaar geëvalueerd en geactualiseerd. Ook dit jaar staan diverse beheerplannen op de rol. • Flevohout is aangelegd als voorbeeldbos voor houtproductie en -gebruik. We gaan samen met Stichting Robinia een gedetailleerde kartering van het Flevohout maken. Het idee is om de actuele houtopstand van de verschillende boomsoorten en houtkwaliteit nader in beeld te brengen. Deze gegevens duiden de potentie van de bomen en helpen om de beheermaatregelen (nog) meer op maat te maken, bijvoorbeeld welke nieuwe boomsoorten we willen aanplanten. • Voor het Flevo-landschap is zichtbaar zijn en vertellen wat we doen, belangrijk. Dit helpt in het behouden en krijgen van (meer) draagvlak en kan overheden, maar ook bedrijven, particulieren en andere betrokkenen aansporen ons te steunen. Daarom zullen we in 2022 weer een slag maken in onze corporate communicatiebeleid, zodat we nog meer zichtbaar worden en nog beter ons verhaal vertellen.
Kaders organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • In 2022 nemen we ons Kwaliteitshandboek Natuurbeheer onder de loep (interne evaluatie). • We bereiden ons voor op een nieuwe afspraak voor de SNL-subsidie na 2022. • We blijven ons databeheersysteem CMSi ontwikkelen tot een verlengstuk van de beheerplannen en een handzaam informatiesysteem voor het dagelijks beheer. • In 2022 zullen we aandacht besteden aan de verdere ontwikkeling van de competentie planmatig werken binnen de gehele organisatie. Dit is vanwege corona in 2021 beperkt opgepakt. • Ons vrijwilligersbeleid zal ook in 2022 veel aandacht krijgen. We hebben in 2021 de eerste stappen gezet om onze groep van vrijwilligers uit te breiden. Het doel is om vrijwilligers meer verantwoordelijkheid te geven en zelfstandiger te laten werken. Zo ontstaat er ruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven. Deze ontwikkeling zullen we in 2022 een vervolg geven.
Monitoring en onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Conform het SNL-monitoringsplan 2017-2022 worden de flora en fauna in een aantal terreinen geïnventariseerd. • Natuur is onze basis als natuurbeheerder. Natuurgegevens zijn de basis voor beheerplanning, communicatie, verantwoording en beleid. Daarom zorgen wij voor een goede borging van data. Nieuwe Natuurdata worden beschikbaar gesteld aan de Nationale Databank Flora en Fauna. • Wat is het effect van de dingen die we doen en uitdragen? Dit willen we meten in marktonderzoek onder onze begunstigers en bezoekers van onze terreinen.

2 Terreinbeheer

Het Flevo-landschap beheert circa 5.100 hectare bestaande natuur, landschappelijke elementen en cultureel erfgoed. We doen dat professioneel, adequaat en efficiënt. In de moerassen is het sturen op de waterhuishouding en cyclisch vegetatiebeheer het belangrijkste. In de bossen wordt geïntegreerd bosbeheer toegepast gericht op versterken van natuurwaarde en recreatiewaarde. Houtproductie is geen doel op zich. Inkomsten uit vrijkomend hout worden ingezet voor natuurbeheer. Op de graslanden wordt pacht als beheerinstrument ingezet, gericht op het versterken van de natuurkwaliteit. Dat vraagt om goede afstemming met de agrarische pachters en toezicht op de geleverde diensten. Landschappelijke elementen en wegbeplantingen worden naar hun aard (laan, struweel, bosjes) beheerd. Waar nodig worden laanbomen vervangen of gesnoeid. Onderhoud aan paden, bruggen en terreinmeubilair is een vast punt in het beheer. In het onderhoud van cultureel erfgoed (monumenten en landschapskunstwerken) zijn de meerjarenonderhoudsplannen leidend. Bij de gehouden dieren en hun leefgebieden is er primaire aandacht voor het welzijn en voldoende zichtbaarheid (ten behoeve van publiek en check gezondheid). Daarnaast voor het vastleggen van de ontwikkelingen in het registratiesysteem.

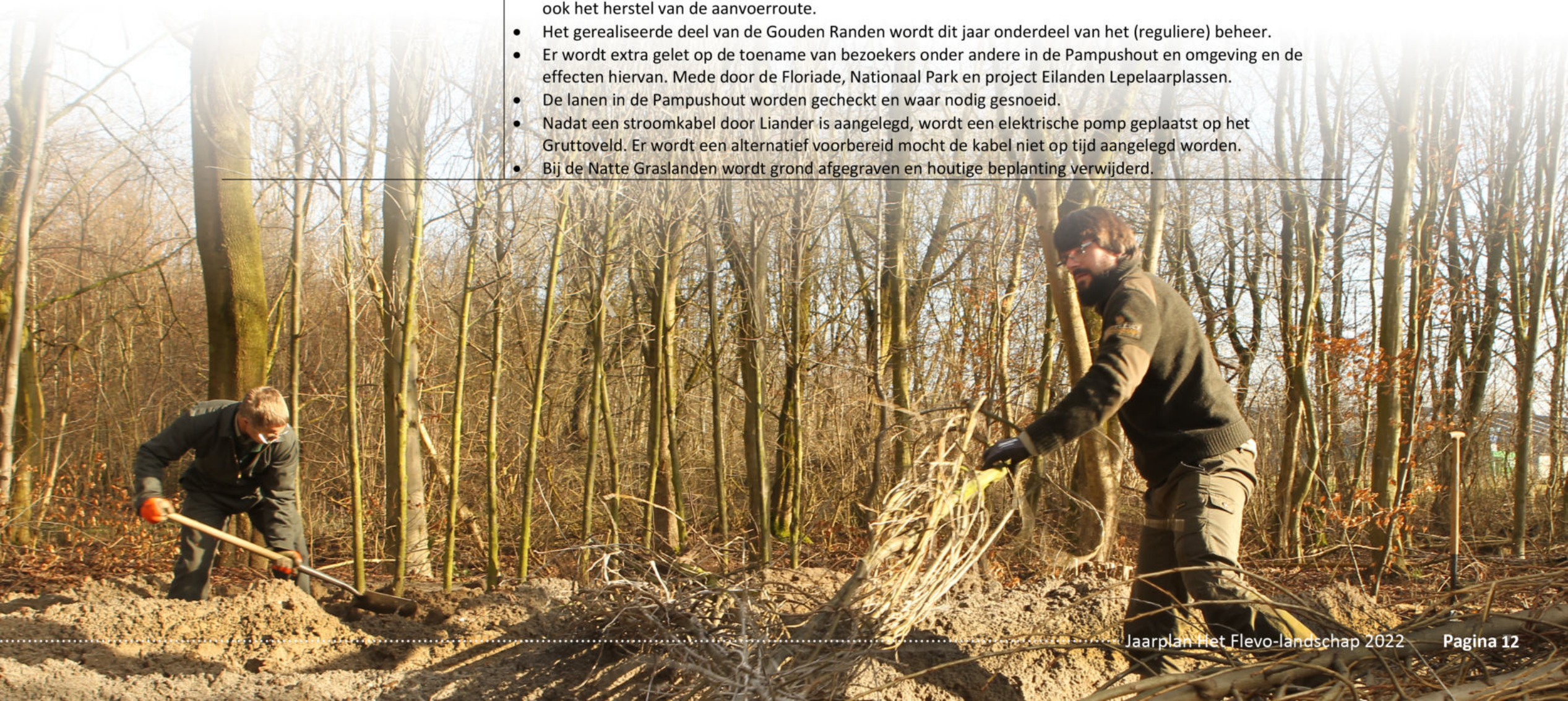
te besteden aan doelstelling	realisatie 2020	begroting 2021	begroting 2022
2 Terreinbeheer	2.242.732	2.298.832	2.387.180

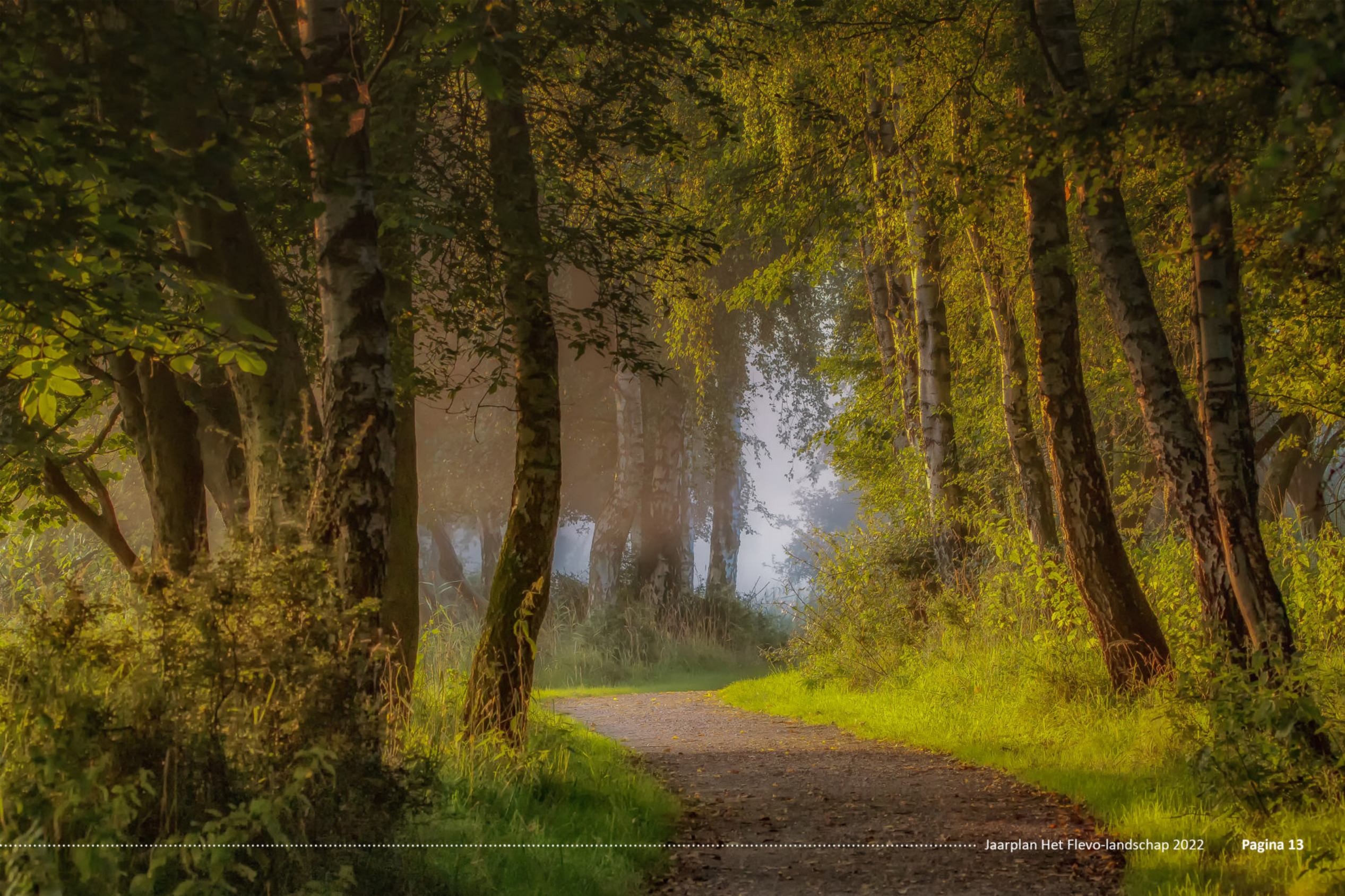
Het grootste deel van onze activiteiten is regulier terreinbeheer, zoals hierboven geschetst. Onderstaand zijn bijzondere activiteiten voor 2022 weergegeven.

Prestatie 2022:	Activiteiten en resultaten
Vorbereiding beheer	<ul style="list-style-type: none"> Nadat in 2021 de Werkgroep Gebiedsbebording een inventarisatie en plan van aanpak gemaakt heeft t.a.v. grootschalige vervanging van de borden in onze gebieden, start in 2022 fase 1 van de uitvoering. Dit is een groot project, aangezien veel facetten aan bod komen zoals regelgeving, ons eigen beleid op diverse vraagstukken (b.v. hondenbeleid, dronebeleid e.d.), de informatie die we willen geven over het betreffende gebied e.d. De vervanging van alle borden in onze gebieden zal circa drie jaar gaan duren.
Beheer algemeen	<ul style="list-style-type: none"> Om het hoofd te kunnen bieden aan de werkdruk, is er in 2020 besloten om van twee naar drie terreinbeheerders te gaan. Inmiddels is vorig jaar de derde terreinbeheerder gestart, maar heeft ook een ervaren terreinbeheerder afscheid genomen. Via een interne sollicitatie zijn we in aantal weer compleet. Er zal dit jaar dan ook veel aandacht gaan naar de interne processen, taakverdeling en samenwerking. Daarnaast moet er voldoende aandacht zijn voor de individuele medewerkers en uiteraard onze gebieden. In 2021 is er een verkenning gestart om samen met een aantal boeren rondom Schokland te komen tot een intensievere samenwerking om een stap te kunnen maken naar een meer duurzame vorm van landbouw waarin de kwaliteit van de bodem de basis is. De verwachting is dat dit leidt tot een project in 2022 waar o.a. Beheerteam Noord een actieve rol in heeft. In 2021 zijn in Noord de eerste gevallen van 'landje pik' en andere onbedoelde vervreemding aangeschreven. Dit jaar zal de nadruk liggen op de afronding van de eerste dossiers uit Noord en wordt er begonnen met het aanschrijven van soortgelijke dossiers in Midden. In 2021 zijn verkennende gesprekken gestart met de omgevingsdienst om te zien in hoeverre wij een bijdrage kunnen leveren bij de aanpak van de overlast in het buitengebied. Ervan uitgaande dat de omgevingsdienst een coördinerende rol gaat krijgen bij de inzet van BOA's, gaan we volgend jaar beginnen met het meedraaien en aansluiten op het strategische/coördinerende vlak. De volgende stap zal zijn het leveren van een bijdrage in manuren of budget voor het toezicht in het buitengebied.
Speerpunten Beheer Noord	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt een kapschuur gebouwd van eigen hout uit het Urkerbos. Als proef gaan we hiervoor zelf het bos in met de motorzaag en bijtreklier om het hout kleinschalig te oogsten. Vrijgekomen maaisel in de hydrozone zal in het vervolg lokaal op onze akkers rondom Schokland worden verwerkt tot compost. Om het proces van composteren te versnellen, wordt er een middel toegevoegd dat het proces versnelt en stank voorkomt. Vanaf dit jaar zal al het riet van het greppelveld worden gemaaid in plaats van 1/3. We gaan meer beheerpaden maaien en afvoeren in plaats van klepelen. Er worden vaste vlinderbanen aangewezen in samenwerking met monitoringsvrijwilligers (vlinderdeskundigen) op en rond Schokland.

Speerpunten Beheer Midden	<ul style="list-style-type: none"> • De biologische strokenteelt in de Burchtkamp zetten we door en breiden we uit met een blok wat dit jaar nog luzerne was. • We gaan verder onderzoeken of het mogelijk is om op het park een hengstengroep Przewalski's te plaatsen. • De voormalige akker in het Larserbos wordt dit jaar heringericht met behulp van de vrijgekomen impuls gelden POP 3.
Speerpunten Beheer Zuid	<ul style="list-style-type: none"> • Na de aanleg van de eilanden in de grote plas van de Lepelaarplassen wordt de constructie gemonitord en ook het herstel van de aanvoerroute. • Het gerealiseerde deel van de Gouden Randen wordt dit jaar onderdeel van het (reguliere) beheer. • Er wordt extra gelet op de toename van bezoekers onder andere in de Pampushout en omgeving en de effecten hiervan. Mede door de Floriade, Nationaal Park en project Eilanden Lepelaarplassen. • De lanen in de Pampushout worden gecheckt en waar nodig gesnoeid. • Nadat een stroomkabel door Liander is aangelegd, wordt een elektrische pomp geplaatst op het Gruttoveld. Er wordt een alternatief voorbereid mocht de kabel niet op tijd aangelegd worden. • Bij de Natte Graslanden wordt grond afgegraven en houtige beplanting verwijderd.

3 Natuurbeleving

Onze tweede pijler is Natuur in het hart. Om de natuur in het hart van meer mensen te krijgen, willen we mensen de natuur meer laten ervaren en beleven. Als mensen een onvergetelijke ervaring hebben opgedaan, willen ze meer weten, raken ze geïnteresseerd en gaan op zoek naar meer van dergelijke ervaringen. Hier faciliteren wij onze bezoekers in door toegankelijke natuur aan te bieden, mensen mooie ervaringen te laten opdoen en voorlichting te geven. In 2022 ligt het accent op het ontwikkelen van meer ongebeleide producten en het werven van vrijwilligers zodat de bezetting van onze centra weer op orde komt.

te besteden aan doelstelling	realisatie 2020	begroting 2021	begroting 2022
3 Natuurbeleving	238.035	308.852	312.062

** de fluctuaties in de begrotingsjaren worden bepaald door het feit dat in 2020 de realisatie door Corona is achtergebleven (bezoekerscentra waren dicht en excursies gingen niet door). Begroting 2021 en 2022 liggen in lijn met begroting 2020.*

Prestatie 2022:	Activiteiten en resultaten
Publieksactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van het inzicht dat verschillende doelgroepen onbegeleid op pad willen, dus zonder gids de natuur willen ervaren, ontwikkelen we hier nieuwe producten voor. Hier zijn we in 2021 volop mee bezig geweest; deze lijn zetten we in 2022 voort: <ul style="list-style-type: none"> ○ In 2022 zal de beleefkaart voor de omgeving van De Trekvogel ontwikkeld worden. Aan de hand van deze beleefkaart kunnen bezoekers zelf op ontdekking gaan en de natuur ervaren (In 2021 hebben we een beleefkaart ontwikkeld voor de omgeving rond ons bezoekerscentrum in Natuurpark Lelystad). ○ Ontwikkelen gepersonaliseerde natuur-ontdekkaart voor zowel De Gesteentetuin als De Trekvogel (in navolging van de ontdekkaart van Natuurpark Lelystad die we in 2021 ontwikkeld hebben). ○ Ontwikkelen van een nieuw onbegeleid product, om mensen te stimuleren vaker de natuur in te trekken. De invulling moet nog bepaald worden. • Begeleide activiteiten die goed aansluiten en succesvol zijn, zetten we voort, zoals de safariritten en vaarten op de zondagen en de bronstexcursies in het najaar. Vanwege een gidsentekort is er daarnaast een minimale inzet mogelijk. We gaan eerst werken aan het gidsentekort. • Samenwerking met partners zetten we voort in 2022. Denk hierbij aan Uitgast, een muziekfestival dat plaatsvindt in het Natuurpark en waar muziek en natuur mooi samenkomen. Ook de samenwerking met Sunsation zetten we voort. In 2022 krijgt dit een extra feestelijk tintje, omdat Sunsation 40 jaar bestaat.
Publieksonvangst	<ul style="list-style-type: none"> • Dagelijks beheer van de drie bezoekerscentra. Onze bezoekerscentra zijn de toegangspoorten voor onze gebieden. We ontvangen jaarlijks circa 60.000 bezoekers die informatie willen over onze gebieden en op weg geholpen willen worden over wat er te doen en te zien is. • Van de 150 vrijwilligers werkt het merendeel als gastvrouwen/heren in de bezoekerscentra, gidsen voor excursies en begeleiders bij activiteiten. Dit brengt diverse werkzaamheden met zich mee zoals werving van nieuwe vrijwilligers, maken van roosters, begeleiding bij ontwikkeling van nieuwe activiteiten en dergelijke. De werving van nieuwe vrijwilligers zal in 2022 extra aandacht krijgen, omdat we te kampen hebben met een structureel tekort in bezetting van de bezoekerscentra. • In het Natuurpark gaan wij aan de slag met de groep vrijwillige boswachters, gastheer in het groen. • In 2021 hebben we een start gemaakt met het oprissen van het assortiment in alle drie onze bezoekerscentra. Zowel het aanbod van producten als de presentatie zijn aangepakt. We bieden een relevanter assortiment aan, op een aantrekkelijkere manier. De eerste verkoopresultaten zijn zo succesvol, dat we deze lijn willen doorzetten. We willen het winkelasortiment versterken met seizoenproducten en gaan we aan de slag om een eigen productlijn natuurproducten te ontwikkelen.

4 Ontwikkelingen en initiatieven

Stilstaan is achteruitgang. Het Flevo-landschap blijft in beweging, vernieuwt waar nodig en verzilvert kansen waar dat kan. Omdat onze capaciteit en financiële middelen beperkt zijn, maken we bewuste keuzes in wat we wel en niet doen of juist gefaseerd doen. Additionele financiering is een belangrijk aspect in de betreffende afwegingen. In 2022 voeren we de onderstaande programma's en projecten uit.

te besteden aan doelstelling	realisatie 2020	begroting 2021	begroting 2022
4 Ontwikkelingen en Initiatieven	17.601.812	1.859.353	4.858.366

** de fluctuaties in de begrotingsjaren worden bepaald door grondaankopen*

Prestatie 2022:	Activiteiten en resultaten
Programma Nieuwe Natuur	<p>Uiteraard gaan we in 2022 voortvarend verder met onze projecten in het provinciale Programma Nieuwe Natuur. In 2022 is dit gericht op realisatie, inrichting en in beheer nemen van de nieuwe natuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Urkerveld is in 2021 ingericht. In 2022 wordt het beheer ingeregeld en wordt het terrein definitief in onze beheerportefeuille opgenomen. • Nadat we in 2021 het 1^e deeltraject hebben ingericht, bereiden we in 2022 de realisatie van het 2^e deeltraject van het project Gouden Randen verder voor. • Voor project Noorderwold-Eemvallei wordt in 2022 het aangepaste ontwerp in procedure gebracht en wordt het reeds ingerichte Noorderwold-fase I gemonitord. Voor fase II Noorderwold wordt opvolging gegeven aan het fasedocument. • Voor project Schokland staat de waterhuiskundige proef centraal in combinatie met de resterende grondverwerving. Tevens werken we aan een inrichtingsplan en ontwerp met drie zones: Weidevogelgrasland, Flora- en Faunarijk grasland en Natuurlijke biologische akkerbouw.
Oostvaardersoevers	<p>We participeren in de Verkenning Oostvaardersoevers, ten behoeve van ecologische kwaliteitsverbetering van het Markermeer in relatie tot de Lepelaarplassen (en Oostvaardersplassen).</p>
Ontwikkeling Lepelaarplassengebied	<p>We zetten ons in voor de ontwikkeling van het Lepelaarplassengebied in Almere. In samenwerking met gemeente Almere en andere partners binnen de Almeersepoort / Nationaal Park Nieuw Land werken we aan het verbeteren van de bezoekersontvangst aan het Oostvaardersdiep en van de natuurbeleving in de natuurgebieden Lepelaarplassen, Natte Graslanden, Wilgenbos, Wilgeneiland en Vaartsluisbos. In 2022 hopen we bezoekers in een vernieuwd bezoekerscentrum aan het Oostvaardersdiep in Almere te kunnen ontvangen.</p>
Ontwikkeling Schokland	<p>In 2021 hebben wij onze samenwerking geïntensiveerd met het Cultuurbedrijf. Dat heeft geresulteerd in een gezamenlijk kernwaardendocument. In het gezamenlijke project <i>Beleef Wereld Erfgoed Schokland</i> krijgt de uitwerking gestalte in tal van producten en activiteiten.</p>
Centrumgebied Natuurpark	<p>In 2021 is het otterverblijf in het Natuurpark volledig vernieuwd. Het otterverblijf is onderdeel van het centrumgebied van het Natuurpark. In 2022 willen we een plan ontwikkelen om de rest van het centrumgebied van het Natuurpark aan te pakken. Ons toekomstbeeld is een warm en groen welkom voor onze bezoekers. We willen een startgebied creëren waarbij je meteen het gevoel hebt dat je een natuurgebied gaat bezoeken. De uitvoering van dit plan zal vanaf 2023 plaatsvinden.</p>
Impuls natuurkwaliteit en biodiversiteitsherstel	<p>Er komen diverse financiële middelen voor de Natuur in Nederland beschikbaar, zoals Programma Natuur en de Bossenstrategie. Waar mogelijk benutten wij deze kansen om te investeren in de natuurkwaliteit van de terreinen van Het Flevo-landschap.</p>

5 Samenwerking en draagvlak

Om ons werk goed te kunnen doen en onze ambities waar te kunnen maken, zijn samenwerking en draagvlak cruciaal. Zeker omdat we verder kijken dan onze eigen natuurgebieden. We behartigen de belangen van Het Flevo-landschap en daarmee natuur, landschap en cultuurhistorie in Flevoland in het algemeen. Indien nodig ondernemen we actie en werken we mee aan beleid en ontwikkelingen van derden. Als organisatie worden we vaak uitgenodigd om onze expertise in te zetten. Dat doen we graag. Tegelijkertijd is onze eigen capaciteit beperkt en kunnen we die extra inzet alleen leveren als daar ook financiering onder ligt. Omdat samenwerking en draagvlak zo belangrijk zijn, heeft Het Flevo-landschap een actieve relatie met de inwoners van Flevoland, het bedrijfsleven, de overheden en andere organisaties in de provincie en daarbuiten. Voor het onderhouden van het contact met 'de buitenwereld' dragen we in corporate uitingen uit wie we zijn, wat we willen bereiken en wat men van ons kan verwachten.

te besteden aan doelstelling	realisatie 2020	begroting 2021	begroting 2022
5 Samenwerking en draagvlak *	624.502	856.801	1.057.376

* Inclusief eigen fondsenwerving

* In 2022 worden enkele grote projecten opgepakt, waaronder vernieuwen van de website, die leiden tot hogere uitgaven.

Prestatie 2022:	Activiteiten en resultaten
Overheden en groene organisaties	<ul style="list-style-type: none"> • Het Flevo-landschap is actief in het 'groene' netwerk van Flevoland. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Uiteraard vindt ook met de collega-natuurbeheerders en de andere groene organisaties afstemming en samenwerking plaats. • Het Flevo-landschap werkt nadrukkelijk samen in de volgende verbanden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk. ○ Schokland Unesco Werelderfgoed. ○ LandschappenNL. ○ Nationaal Park Nieuw Land. • Het Flevo-landschap volgt de ontwikkeling van ruimtelijke plannen binnen Flevoland op de voet, waarbij de belangen van natuur, landschap en cultuurhistorie centraal staan. • We leveren heel gericht bijdragen aan beleid en ontwikkelingen van derden.
Particulieren en bedrijfsleven	<ul style="list-style-type: none"> • Onze huidige 12.000 begunstigers houden we op de hoogte en betrokken door de inzet van verschillende communicatiemiddelen, zoals ons magazine dat mensen drie keer per jaar ontvangen, de digitale nieuwsbrief en de jaarlijkse begunstigersbijeenkomsten. Vanaf 2022 gaan we onze begunstigers 'bij ons thuis' uitnodigen, dus in een van onze gebieden. We denken hiermee de band met onze begunstigers te bestendigen en te verbeteren. Het zal de vorm krijgen van een Open Dag, waarin we mensen meer de praktijk willen laten zien: wat speelt er, waar zijn we mee bezig en waarom vinden wij hun steun zo belangrijk. Ook is er veel interactie mogelijk tussen de begunstigers en medewerkers van Het Flevo-landschap. Bovendien zullen we aan het einde van het jaar een online stream houden, om mensen te informeren over waar SFL mee bezig is, wat we gerealiseerd hebben en wat we willen bereiken in de toekomst. Ook in ons magazine zal hier natuurlijk de nodige aandacht aan besteed worden. • Sinds 2021 zijn we ook actief bezig met het werven van nieuwe begunstigers en het verhogen van de bijdrage van huidige begunstigers. Dit doen we door middel van specifieke campagnes, zoals b.v. de campagne Eilanden Lepelaarplassen, waar we donaties hebben gevraagd voor dit specifieke project en een herfstcampagne waar we potentieel nieuwe begunstigers een direct mail hebben gestuurd. Deze lijn zetten we in 2022 voort. • We onderhouden het contact met huidige zakelijke vrienden en optimaliseren samenwerkingen waar mogelijkheden liggen. We zijn ons bewust dat relaties bouwen tijd kost en dat je niet 'zomaar' nieuwe sponsors vindt. Om die reden willen we warme contacten uitnodigen tijdens een event, om te laten zijn wie we zijn en waar we voor staan. Daar waar warme contacten een samenwerking willen aangaan, zullen we de kans grijpen.

Corporate Communicatie

- We vinden het belangrijk nog beter uit te dragen wie we zijn, wat we willen bereiken en wat men van ons kan verwachten.
- De middelen die we hierbij actief inzetten zijn drie keer per jaar ons magazine 'Natuur Dichtbij', onze website, de digitale nieuwsbrief die tweewekelijks wordt verstuurd, social media, borden in onze gebieden, foldermateriaal, als ook de begunstigersbijeenkomsten (zie ook Particulieren en Bedrijfsleven).
- In 2022 gaan we bovendien aan de slag met de ontwikkeling van een nieuwe website, die beter aansluit bij zowel de behoeften van onze bezoekers als van onszelf. De website is een belangrijke basis om ook een koppeling te maken naar ons CRM-systeem.
- Een andere belangrijke rol die we invullen vanuit Corporate Communicatie is de rol van Informatieloket & vraagbaak. Diverse media weten ons goed te vinden als ze meer informatie willen over ontwikkelingen op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie. Hier helpen we externe partijen graag mee, omdat we graag onze kennis en expertise delen met anderen en hiermee bijdragen aan een betere zichtbaarheid van Het Flevo-landschap.

6 Aansturing en ondersteuning

Het ondersteunende bedrijfsbureau en het management van Het Flevo-landschap zorgen ervoor dat de bedrijfsvoering op orde is en dat medewerkers adequaat ondersteund en voorzien worden om alle activiteiten uit te kunnen voeren. Voor 2022 ligt er, net als 2021, een accent op het meer planmatig werken.

Een andere ontwikkeling waar we niet omheen kunnen, is corona. Corona heeft langdurige impact op onze samenleving en ook op onze organisatie. De werkzaamheden in onze gebieden ondervinden beperkt hinder van corona. Voor de meer aan kantoor gebonden werkzaamheden bieden de digitale mogelijkheden en de inmiddels vrijwel overal goed ingerichte thuiswerkplekken een goed alternatief voor het fysiek op kantoor werken. Tegelijkertijd heeft dat wel impact op de saamhorigheid en de sociale veerkracht. We merken dat elkaar lange tijd niet of weinig zien als zwaar ervaren wordt. De impact op natuurbelevingsactiviteiten met publiek en op de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers is groot. Onze bezoekerscentra zijn zo ingericht, dat anderhalve meter afstand in acht kan worden genomen. Corona heeft ook een financieel negatief effect op onze omzet. Minder winkerverkopen, minder betaalde excursies, minder horeca-inkomsten. Afhankelijk van het verdere verloop van corona kan dat naar schatting tot een inkomstenderving van € 30.000 tot € 80.000 leiden.

te besteden aan doelstelling	realisatie 2020	begroting 2021	begroting 2022
6 Aansturing en ondersteuning	748.866	257.112	255.424

** In 2021 is een systematiek van integrale uurtarieven doorgevoerd, waardoor ondersteunende kosten landen bij de uitvoerende afdelingen. Daarnaast is er in 2020 grote inzet geweest op ICT-gebied. Sinds 2021 zijn de kosten voor dit onderdeel dus structureel lager.*

Prestatie 2022:	Activiteiten en resultaten
Directievoering en governance	<ul style="list-style-type: none"> • Onder leiding van de directeur is het MT verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de organisatie. Het MT is in gezamenlijkheid verantwoordelijk om de balans te bewaren en bewaken tussen datgene wat moet en de vele wensen en verzoeken die van buitenaf op ons afkomen. Het Flevo-landschap kenmerkt zich door grote betrokkenheid en inzet van de medewerkers en een goede en oplossingsgerichte interne samenwerking in een informele setting. Tegelijkertijd vragen resultaatgericht werken en planmatigheid aandacht. • De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directeur-bestuurder en op de organisatie als geheel. Er zijn vijf reguliere vergaderingen gepland. In 2022 zullen conform rooster van aftreden twee nieuwe leden voor de RvT geworven worden, met benoeming per 1-1-2023. Binnen de RvT zijn drie commissies actief: de Audit commissie, de Kwaliteitscommissie en de Remuneratiecommissie. De eerste twee vergaderen elk vijf keer per jaar. De RvT is daarnaast een belangrijke sparringpartner voor de bestuurder.
Bedrijfsondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • In 2021 heeft het Bedrijfsbureau vorm gekregen en is er stevig ingezet op efficiënt gebruik van systemen. Als gevolg hiervan worden in 2022 drie vernieuwde gedigitaliseerde administratieve processen in gebruik genomen. Gevolg is een efficiëntieslag, kortere looptijden in processen en een nauwkeurige bewaking van het inkoopproces. • In 2022 krijgt de in 2021 gemaakte herverdeling van verantwoordelijkheden en taakaccenten zijn beslag, mede doordat er een HRM-medewerker in dienst komt. Zodoende kan er nadrukkelijker ingestoken worden op het nog verder ontzorgen van de organisatie bij de uitvoering van haar werkzaamheden. • In 2022 wordt het personeels- en arbobeleid herzien en vernieuwd. • In 2022 realiseren we de digitalisering van pachtcontracten in CMSi, zodat we hierna jaarlijks een goed lopend efficiënt en geautomatiseerd proces kunnen sturen. • In 2022 zetten we in op een efficiëntere en kostenbesparende inkoop op klein en groot onderhoud van ons vastgoed (bouwwerken), als logisch vervolg op de inspectie van onze panden uitgevoerd door een externe partij in 2021.

Natuur dichtbij

HET FLEVO LANDSCHAP